

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/19/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224202946
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8224202946.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Marianny Hirkovej a JUDr. Jany Jančíkovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, zastúpenej: Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, so sídlom Karpatská 804/10, Svidník, proti žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpenému: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřežie 8A, Bratislava, IČO: 47 232 471, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 904,39 eura, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 1Csp/60/2024-63 zo dňa 05.06.2025, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Mení rozsudok vo výroku II. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňu sumu 290 eur v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti rozsudok v tomto výroku potvrdzuje.

II. Žalobkyňu priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

.I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňu sumu 120 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobkyňu p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie okrem iného konštatoval, že z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojich práv ustanovených osobitným predpisom v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp.zn. 5Csp/5/2021. V predmetnom konaní sa žalobkyňa od žalovaného domohla vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 604,39 eura na skutkovom a právnom základe, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala obligatórnu náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f), j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách. Uvedená vada zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobila, že predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z.). Zároveň sa žalobkyňa v predmetnom konaní domohla určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to ohľadne spôsobu započítavania platieb dlžníka na dlh voči veriteľovi. Žalobkyňa teda relevantným spôsobom preukázala porušenie zákonnej povinnosti dodávateľa poskytnúť spotrebiteľský úver v súlade s právnymi predpismi, predovšetkým v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a bez neprijateľných, a teda neplatných zmluvných

podmienok a od spotrebiteľa nevyžadovať tú časť plnenia, na ktoré pre neplatnosť konkrétnych zmluvných podmienok nemá nárok. Žaloba je preto čo do základu nároku žalobkyne dôvodná.

Vyhodnotiac všetky okolnosti prípadu súd prvej inštancie považoval za primerané finančné zadostučinenie v celkovej výške 120,- eur v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., a to vo výške 50,- eur za určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a vo výške 70,- eur za úspešne uplatnený nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 604,39 eur. Konštatoval, že ide o dva samostatné úspešne uplatnené nároky žalobkyne voči žalovanému v pôvodnom konaní, za ktoré po posúdení predmetnej veci prináleží žalobkyňi nárok na primerané finančné zadostučinenie v celkovej výške 120,- eur.

Uviedol, že zobral do úvahy aj tú skutočnosť, že dodávateľ pripravil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahovala všetky náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku ohľadne započítavania úhrad dlžníka. Žalovaný vo vzťahu k žalobkyňi požadoval zaplatenie aj tej časti nároku, na ktorú nemal nárok z dôvodu nedodržania zákonných ustanovení upravujúcich úverové zmluvy uzatvárané so spotrebiteľmi, a táto sa až následne súdnou cestou domohla vrátenia tejto časti titulom bezdôvodného obohatenia. Preto pri určení výšky primeraného finančného zadostučinenia ako nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie považoval za dôvodné zohľadňovať satisfakčnú, ale hlavne tiež sankčnú funkciu primeraného finančného zadostučinenia, ktorej podstatou je odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi. Súd prvej inštancie tak bol toho názoru, že celková suma 120,- eur ako finančné zadostučinenie je primeraná pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľa a súčasne popri judikovanej povinnosti na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyňi žalovaného sankcionuje tak, že svojím účinkom prispieva k upusteniu od uplatňovania obdobných nekalých praktík voči iným spotrebiteľom. Vzhľadom na konkrétne okolnosti súdnej veci tak priznaná suma primeraného finančného zadostučinenia zodpovedá zákonom akcentovanej ochrane spotrebiteľa a má aj dostatočnú sankčnú funkciu, aby žalovaný od obdobného konania v budúcnosti upustil. Dodávateľ ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania úverov má poznať zákonnú právnu úpravu poskytovania úverov, vrátane všetkých náležitostí, ktoré zákon stanovuje, pričom ním vopred pripravená formulovaná zmluva neobsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti, čo žalobkyňa ako spotrebiteľ ovplyvniť nemohla a zároveň dodávateľom pripravená zmluva obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vzhľadom k uvedenému súd prvým výrokom rozsudku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 120,- eur titulom primeraného finančného zadostučinenia.

Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že výška finančného zadostučinenia má zodpovedať výške v tomto prípade vzniknutej ujmy (bezdôvodného obohatenia) žalobkyňi - spotrebiteľovi. Ide predovšetkým o prípady, ak súd v predchádzajúcom spore dospeje k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Výška bezdôvodného obohatenia totiž súvisí predovšetkým s výškou úveru (pri fikcii o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru). Výšku úveru pritom poskytuje dodávateľ na požiadavku spotrebiteľa, čím spotrebiteľ chce vyšší úver, čomu dodávateľ vyhovie, tým je vyššia suma bezdôvodného obohatenia pri spomínanej fikcii, hoci by išlo o to isté porušenie povinnosti dodávateľa, napr. v dôsledku absencie tej istej povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri stanovení výšky finančného zadostučinenia sa má hodnotiť predovšetkým závažnosť konkrétneho porušenia povinnosti dodávateľa, a preto pri tom istom porušení by mala nasledovať približne rovnaká kvantifikácia nároku na finančné zadostučinenie, ale kritériom nemôže byť výška bezdôvodného obohatenia, prípadne jej hroziaca výška, najmä ak pri vzniku bezdôvodného obohatenia sa spotrebiteľ domôže v inom súdnom konaní aj vydania bezdôvodného obohatenia.

Súd prvej inštancie konštatoval, že za daného stavu, s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadostučinenia dôvodné. Žalobkyňa musela brániť svoje spotrebiteľské práva v ňou iniciovanom konaní, pričom už samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadostučinenia. Žalobkyňa však svoj nárok, okrem jeho prípustnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ničím ďalším neodôvodnila. Žalobkyňa neuviedla, či konanie žalovaného viedlo aj k vzniku iných negatívnych dôsledkov v jej súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami, resp. nepriaznivým okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného, je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod. Spotrebiteľské práva žalobkyne boli porušené, a preto jej vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie. Neznamená to však, že jej patrí v takej výške, ako sama požadovala.

Pri určení výšky priznaného zadostučinenia súd prvej inštancie prihliadal na všetky okolnosti prejednávanej veci a dospel k názoru, že primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne je

suma 120,- eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu za prežitú nepohodu počas vedenia základného súdneho konania a odradí dodávateľa od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov. Žalobkyňa zároveň žiadne okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku dôkazmi nepreukázala. V súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia je dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia na strane spotrebiteľa. Výška nároku musí byť objektívne preukázaná. Žalobkyňa svoje dôkazné bremeno uniesla len čiastočne, preto súd prvej inštancie pri určení výšky uplatneného nároku zohľadnil úspešné bránenie jej práv v základnom konaní. Vo všeobecnosti podanie žaloby (návrhu na obnovu konania) a vedenie súdneho sporu každého zaťažuje, ide o zodpovednosť za svoje dôkazy a tvrdenia, za prípadný jeho negatívny výsledok. Preto je výška primeraného finančného zadosťučinenia v sume 120,- eur postačujúca na kompenzáciu tejto nekomfortnej situácie. K uvedenému súd prvej inštancie poukázal tiež na závery súdnej praxe, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje aj v prejednávanej veci, cit. „Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/31/2021 a ďalšie).

3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“). Keďže predmetom konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisela od úvahy súdu, bol žalobkyni priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku II. a súvisiaceho výroku III. o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Odvolanie podala z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Uviedla, že v základnom konaní sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 604,39 eura s prísl. a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, týkajúcej sa započítavania jednotlivých platieb zaplatených na daný úver.

Uviedla, že nerozumie odôvodneniu, ktoré je uvedené v bode 28. odvolaním napadnutého rozsudku, kde súd prvej inštancie uvádza: „...Žalobkyňa zároveň žiadne okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku dôkazmi nepreukázala...“, keď vo zvyšnej časti odôvodnenia toho istého bodu súd prvej inštancie poukazuje na závery súdnej praxe a cituje z rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 20CoCsp/31/2021. Na jednej strane súd prvej inštancie poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu Prešov, podľa ktorého nie je spotrebiteľ povinný preukázať vznik ujmy, ale na druhej strane jej súd vyčíta, že neuniesla dôkazné bremeno, čo sa týka výšky PFZ. Odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku považuje za logicky si odporujúce. Z tohto odôvodnenia vyplýva, že podľa súdu prvej inštancie mala preukazovať aj výšku PFZ, čo v konečnom dôsledku znamená, ako keby mala dokazovať voľnú úvahu súdu pri stanovení výšky PFZ. V tomto smere poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Obo/96/2009, z 30.06.2010, ktorý sa týka inštitútu PFZ, aj keď z iného hmotného práva, a ktorý sa odvoláva na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a z ktorého vyplýva, že výšku PFZ netreba a ani nie je možné preukazovať. Výška bezdôvodného obohatenia nesúvisí a nie je závislá na výške poskytnutého úveru. Je pravda, že pri vyšších úveroch môže vzniknúť vyššie bezdôvodné obohatenie, avšak toto je už možno považovať za okolnosť odôvodňujúcu priznanie vyššieho PFZ, keďže zo strany dodávateľa došlo k porušeniu spotrebiteľských práv vo väčšej intenzite a vyššej miere. Vždy je to veriteľ, ktorý pripravil znenie zmluvy, ktoré nespĺňa zákonné požiadavky a tak zapríčinil porušenie práv spotrebiteľa.

Žalobkyňa je toho názoru, že odôvodnenie súdom priznanej výšky PFZ nespĺňa kritérium presvedčivosti. Súdom prvej inštancie sa nikde v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nezaobrá vysvetlením úvahy, prečo je PFZ vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke primerané vo výške 50,- eur a prečo je PFZ vo vzťahu k úspešne uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 604,39 eura s prísl. primerané vo výške 70,- eur. Súdom prvej inštancie len vágne na viacerých miestach odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku konštatuje, že PFZ vo výške 120,- eur je primerané. S týmto tvrdením nesúhlasí a je toho názoru, že súdom priznané PFZ je neprimerane nízke a vzhľadom na to neplní cieľ a účel sledovaný zákonodarcom.

Súdom prvej inštancie na predmetné konanie zákonné ustanovenie § 295 CSP neaplikoval, hoci podľa jej názoru, ak mal pochybnosti o dôvodnosti výšky uplatneného PFZ, tak mal spraviť. Naopak, súd prvej

inštancie v danej veci aplikoval § 297 písm. b/ CSP, keďže vo veci nenariadil pojednávanie, na ktorom mohol aj z úradnej moci doplniť dokazovanie v otázke ňou uplatnenej výšky PFZ.

Väčšinová aplikačná prax súdov priznáva PFZ vo výške, v akej sa obchodník na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo mienil obohatiť, prípadne vo výške jednej polovice tejto sumy. V súdnej veci by polovica tejto sumy, o ktorú sa žalovaný obohatil, predstavovala sumu 302,20 eura. Súd prvej inštancie priznal 70,- eur. Pokiaľ sudy priznávajú PFZ v menšom rozsahu, tak aj v týchto prípadoch prevláda priznávanie PFZ aspoň vo výške cca 50 % sumy, o ktorú sa dodávateľ obohatil, alebo chcel na úkor spotrebiteľa obohatiť. Osobitne žalobkyňa poukázala na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 17Csp/53/2023, z 29.09.2023, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp.zn. 18CoCsp/2/2024, z 27.06.2024, ktorým súd prvej inštancie z uplatnenej sumy 3.417,- eur priznal PFZ vo výške 2.000,- eur.

Čo sa týka PFZ za neprijateľnú zmluvnú podmienku, priznané súdom prvej inštancie vo výške 50,- eur, aj táto suma nereflektuje prevažujúcu súdnu prax, priznávajúcu PFZ vo výške 100,- eur až 300,- eur za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Z uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. K odvolaniu podal vyjadrenie žalovaný. Napadnutý rozsudok považuje za správny po stránke právnej aj skutkovej, nakoľko jeho vydaniu predchádzalo dostatočné zistenie skutkového stavu a náležitá aplikácia relevantných právnych predpisov na predmetnú vec. Žalovaný sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi tamojšieho súdu a nenachádza žiadne pochybenia ani v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku, nakoľko súd prvej inštancie konajúci v predmetnej veci rešpektoval znenie § 220 ods. 2 CSP, ktorý kladie určité zákonné nároky na kvalitu odôvodnenia rozsudku.

Poukázal na to, že pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých pri svojich úvahách musí vychádzať. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia. Hlavným kritériom pri finančnom zadosťučinení je kritérium primeranosti. Považoval za presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v jeho bodoch 25. a 28. V tejto súvislosti poukázal na odôvodnenia rozsudkov Okresného súdu Prešov, sp.zn. 34Csp/81/2024 zo dňa 4.3.2025 a Okresného súdu Poprad sp.zn. 13Csp/15/2024 zo dňa 13.11.2024.

Žalovaný na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je čiastočne dôvodné.

7. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

8. So zreteľom na obsah odvolania žalobkyne bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok II. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu v prevyšujúcej časti, ako aj súvisiaci výrok III. o trovách konania. Keďže výrok I., ktorým bolo žalobe vyhovie v časti o zaplatenie 120,- eur žalovaný odvolaním nenapadol, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov a námietok žalobkyne, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale

iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 30.06.2024 (ďalej ako „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

11. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu primeraného finančného zadostučinenia v celkovej výške 904,39 eura titulom úspešného uplatnenia svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 5Csp/5/2021, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky.

12. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok pre preukázanie základu nároku v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019). Tvrdenie žalobkyne o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/5/2021-88 zo dňa 31.08.2021, právoplatným dňa 22.10.2021, ktorým okresný súd vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie žalobkyni vo výške 604,39 eura s príslušenstvom a výrokom II. určil, že zmluvná podmienka uvedená v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička – šikovná rezerva, Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, z 06.12.2010, uzavretej medzi stranami sporu v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: [1] na poplatky podľa Sadzobníka [2] úrok z omeškania [3] úrok z úveru [4] splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia...“ je neprijateľná zmluvná podmienka a z tohto dôvodu neplatná.

13. Za stavu, keď právoplatným rozsudkom Okresného sudu Bardejov č.k. 5Csp/5/2021-88 zo dňa 31.08.2021 došlo k vyhovneniu žalobe spotrebiteľa voči dodávateľovi v dôsledku prijatých záverov o dôvodnosti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a o neprijateľnosti zmluvných podmienok, sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, že v tejto veci základ nároku je daný. Bol tak naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného primerané finančné zadostučinenie.

14. Čo sa týka výšky súdom prvej inštancie priznaného finančného zadostučinenia, ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritériá pre vymedzenie výšky, resp. spôsobu výpočtu finančného zadostučinenia pre spotrebiteľa.

15. Odvolací súd je toho názoru, že spotrebiteľ nie je pri výške povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadostučinenie nielen v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobkyni ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané finančné zadostučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už čo i len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadostučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.

16. Odvolací súd tiež poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zverejnené ako R 48/2022 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 4/2022, ktorého právna veta znie: „Pre priznanie práva na zadostučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadostučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na

okolnosti každého jednotlivého prípadu.“ (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. júna 2022, sp.zn. 7Cdo/92/2021). Teda z uvedeného vyplýva, že výška finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom nie sú stanovené žiadne kritériá pre určovanie jeho výšky. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Odvolací súd tiež poukazuje, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že primerané finančné zadosťučinenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru odvolacieho súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Uvedené závery plne korešpondujú s rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019.

17. Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia musí odôvodnenie priznanej výšky byť presvedčivé. Výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovanej, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby opriznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

18. Odvolací súd je tiež toho názoru, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán sporu má byť vyvážené a nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu spotrebiteľa. V dôsledku konania žalovaného žalobkyňa musela chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Nie je snád ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní.

19. V tejto veci súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom priznal primerané finančné zadosťučinenie celkovo vo výške 120,- eur, tak za priznané bezdôvodné obohatenie (70,- eur) ako aj za určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky (50,- eur). Vzhľadom na porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne zo strany žalovaného, sa priznanie finančného zadosťučinenia javí ako dôvodné. Nie však v plnej výške ako si žalobkyňa uplatnila 904,32 eura za judikované porušenia spotrebiteľských práv.

20. Odvolací súd nepovažoval za adekvátne priznanie nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 70,- eur za úspech v spotrebiteľskom spore vo vzťahu k výroku o uložení povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie. Zhodnotením všetkých okolností v prejednávanej veci, závažnosti, intenzity a trvania dôsledkov porušenia spotrebiteľského práva u žalobkyne v prejednávanej veci, ujmy, ktorá žalobkyňi hrozila, keď sa žalovaný v základnom konaní chcel na úkor žalobkyne obohatiť (604,39 eura) sledujúc predovšetkým sankčný a odradzujúci účinok žalovaného ako dodávateľa od protiprávneho konania voči spotrebiteľom, odvolací súd za primerané považoval finančné zadosťučinenie za bezdôvodné obohatenie, a to 300,- eur, čo zodpovedá približne polovici výšky sumy bezdôvodného obohatenia.

21. Odvolací súd zároveň dospel k záveru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne (predloženie spotrebiteľskej zmluvy s neprijateľnou zmluvnou podmienkou o započítaní platieb klienta voči pohľadávke veriteľa s potenciálom reálneho zásahu do majetku spotrebiteľa) je suma 110,- eur za určenú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súdom prvej inštancie priznanú sumu 50,- eur za neprijateľnú zmluvnú podmienku odvolací súd nepovažuje za dostatočnú vo vzťahu k reálnemu a efektívne odradzujúcemu účinku pre dodávateľa na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv. Zároveň podľa názoru odvolacieho súdu takáto suma vo vzťahu k žalobkyňi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa. Suma vo výške 110,- eur poskytuje žalobkyňi ako spotrebiteľovi dostatočnú satisfakciu a kompenzáciu nekomfortnej situácie vedenia spotrebiteľského

sporu voči žalovanému ako dodávateľovi s výsledkom určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve pripravenej žalovaným. Odvolací súd zohľadnil aj to, že neprijateľná zmluvná podmienka, neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa, ale aj postoj spotrebiteľa, ktorý aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi, sa rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobkyni vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení. Je na mieste, aby spotrebiteľia poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

22. Súdom prvej inštancie priznanú sumu 120,- eur odvolací súd nepovažuje za dostatočnú vo vzťahu k reálnemu a efektívne odradzujúcemu účinku pre dodávateľa na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv. Zároveň podľa názoru odvolacieho súdu takáto suma vo vzťahu k žalobkyni ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa. Suma spolu vo výške 410,- eur (300,- eur za bezdôvodné obohacovanie a 110,- eur za neprijateľnú zmluvnú podmienku) poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi dostatočnú satisfakciu a kompenzáciu nekomfortnej situácie vedenia spotrebiteľského sporu voči žalovanému ako dodávateľovi.

22. Keďže žalobkyni v danom prípade už bola právoplatne priznaná titulom primeraného finančného zadosťučinenia suma 120,- eur, odvolací súd poukazujúc na všetky vyššie uvádzané dôvody postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni zvyšnú sumu 290,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti rozsudok v tomto výroku potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny.

23. O trovách celého konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. V rámci celého konania bola úspešná žalobkyňa, nakoľko bolo vyhovené žalobe o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, pričom výška jeho priznania závisela od úvahy súdu, a preto nemožno na účely rozhodovania o nároku na náhradu trov konania žalobkyňu považovať za čiastočne neúspešnú. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).